

गैरआवासीय नेपाली संघ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद

Non Resident Nepali Association International Coordination Council

संविधान सुझाव समुह, संविधान सम्वन्धी सुझाव संकलन

Constitution Recommendation Committee, Suggestions for constitution making in Nepal

सुझाव दिने राष्ट्रिय समन्वय परिषद द नेदरल्याण्डस

Name of the NCC providing the suggestions -----

मिति (Date) 19 April 2009

क्रम संख्या	Item विषय	Suggestions सुझाव
(A) प्रस्तावना, अधिकार र कर्तव्य सम्वन्धी (Regarding Preamble, Rights and Duties)		
1	What should be included in the Preamble of the constitution? संविधानको प्रस्तावनामा कस्ता कुराहरु समावेश हुनुपर्छ ?	“ जनताको सर्वोच्चतालाई कायम राख्दै हामी नेपालीहरु समतामूलक, न्यायपूर्ण र समुन्नत नेपालको निर्माण गर्ने समाजमा रहेका सबै प्रकारका असमानता र भेदभावलाई शान्तिपूर्ण ढंगबाट अन्त्य गर्ने र प्रजातान्त्रिक शासन प्रणालीलाई प्रवर्द्धन गर्न प्रतिबद्ध भई नेपालको सार्वभौमिकता र अखण्डतालाई अक्षुण्ण राख्न आम नेपालीको सहमती र सहभागीतामा यो संविधान निर्माण गरिएको छ ”
2	What rights and duties of Nepali citizens should be included in the constitution? नेपाली नागरिकका कस्ता अधिकार र कर्तव्यलाई संविधानमा समावेश गरिनु पर्छ ?	नेपालको आन्तरिक संविधानमा उल्लेख भएका सम्पूर्ण हकहरु यथावत कायम राखि नेपाली जनतको राज्य प्रतिको दायित्व निम्न अनुसार लेखिनु पर्दछ । ◆ सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा गर्नु । ◆ अरुको स्वतन्त्रताको उपयोग गर्नमा बाधा नपुऱ्याउनु । ◆ सामाजिक अवव्यवस्था उत्पन्न हुने कार्य नगर्नु ।
(B) व्यवस्थापिका सम्वन्धी (Regarding Legislature)		

3	<p>Should it be a presidential (such as the one that exists in the USA) or parliamentary (similar to the one in the UK) or a mixed system (such as the one to be found in France) of governance?</p> <p>तपाईंको विचारमा हाम्रो संविधान कस्तो प्रणालिमा आधारित हुनु पर्छ - राष्ट्रपतीय (संयुक्त राज्य अमेरिकामा जस्तो) वा संसदीय (बेलायतमा जस्तो) वा मिश्रित (फ्रान्समा जस्तो)?</p>	<p>जनताबाट चुनिएका राष्ट्रपती राष्ट्र प्रमुख तथा प्रधानमन्त्री र प्रधानन्यायाधीश कार्यकारी प्रमुख रहने व्यवस्था गर्ने । फ्रेंच प्रणाली अनुरूपको व्यवस्था गर्ने ।</p>
4	<p>How should the electoral system be? Should it be-</p> <p>a) fully proportional b) fully first-past-the-post system (directly elected) c) or a mixed system such as the one adopted in the election for the present CA? (If mixed, what should be the proportion between the directly elected and proportional representation?)</p> <p>हाम्रो मुलुकले कस्तो निर्वाचन प्रणाली अपनाउनु वेश हुन्छ - क) पूर्णसमानुपातिक ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने (प्रत्यक्ष निर्वाचित) ग) वा संविधान सभाको निर्वाचनमा प्रयोग भएको जस्तो मिश्रित व्यवस्था ? (मिश्रित भए प्रत्यक्ष निर्वाचित र पूर्णसमानुपातिक बिचको अनुपात कति हुनुपर्छ ?)</p>	<p>प्रत्यक्ष निर्वाचनबाट - १६० समानुपातिकबाट - ८० मनोनित वाट - १०</p>
5	<p>If proportional system is to be used, should we have some minimum threshold level of secured votes to qualify for the proportional part of the parliamentary quota? If so, what should be that percentage of the secured votes?</p> <p>समानुपातिक प्रणालि लागु हुने हो भने कुल मतको कुनै न्यूनतम प्रतिशत मत पाएका दललाई मात्र व्यवस्थापिकामा समानुपातिक प्रतिनिधित्वका लागि योग्य मान्ने प्रावधान राख्छ उचित होला ? यदि त्यस्तो प्रावधान राख्ने भए कम्तिमा कति प्रतिशत मत तोक्न वाञ्छनीय ठान्नु हुन्छ ?</p>	
6	<p>Any other suggestion not included in the above list</p> <p>माथिका बाहेक अन्य कुनै महत्वपूर्ण सुझाव</p>	
(C) कार्यपालिका सम्बन्धी (Regarding Executive Authority)		
7	<p>How should the chief executive be elected by the people- directly (as in the US, France, or Russia) or by majority votes of parliament (as in Germany, India, or Italy)?</p> <p>देशको कार्यकारी प्रमुखको निर्वाचन कसरी हुनु पर्ला- अमेरिका, फ्रान्स, रुस आदि देशमा झैं प्रत्यक्ष निर्वाचनद्वारा अथवा भारत, जर्मनी, इटाली आदि देशमा जस्तो संसदको बहुमतद्वारा ?</p>	
8	<p>Should the cabinet members be allowed to come from outside of parliament? Or should members of parliament be prohibited from becoming ministers?</p> <p>के व्यवस्थापिका बाहिरका व्यक्तिहरु पनि मन्त्री हुन सक्ने प्रावधान राख्नु उचित होला ? अथवा व्यवस्थापिका सदस्यले मन्त्री नै बन्न</p>	<p>निर्वाचित नभएको व्यक्ति मन्त्री हुन नपाउने व्यवस्था गर्ने । वहीमा ६ महिनाको लागि मात्र मन्त्री बनाउ सकिने तर ६ महिना भित्र संसद सदस्य भैसकनु पर्ने अनिवार्य व्यवस्था गर्ने ।</p>

	नपाउने व्यवस्था गर्नु आवश्यक ठान्नु हुन्छ ?	
9	Should we have term limits for President and (or) Prime Minister? राष्ट्रपति एवं (अथवा) प्रधानमन्त्रीको पदावधि तोक्नु आवश्यक छ ? छ भने कतिपटक सम्म आफ्नो पदमा बहाल रहन पाउने व्यवस्था गरिनु वान्छनीय ठान्नु हुन्छ?	पाँच वर्ष र लगातार दुई पदावधि भन्दा बढी वस्तु नपाइने ।
10	What should be the provision to remove the chief executive and the ministers? To change the government, should we require the opponent to present the complete set of the new government (PM and the key cabinet names) with some minimum support of the parliament members? कार्यकारी प्रमुख र मन्त्रीहरूलाई हटाउन कस्तो प्रावधान राख्नु पर्ला ? सरकार परिवर्तन गराउन प्रस्ताव राख्ने विपक्षी दलले नयाँ प्रधानमन्त्री लगायत पूर्ण मन्त्रिमण्डलको स्वरूप र त्यसलाई संसद सदस्यहरूको आवश्यक न्युनतम समर्थन रहेको प्रमाण समेत पेश गर्नुपर्ने प्रावधान राख्न वान्छनीय होला ?	रा३ बहुमतबाट कार्यकारी प्रमुखलाई हटाउन पाइने व्यवस्था गर्ने । संसदले हटाउन पर्ने कारण स्पष्ट र प्रमाण सहित प्रस्ताव पेश गरिनु पर्ने ।
11	What constitutional provisions would you suggest to guarantee internal democracy in major political parties? मुख्य दलहरूभित्र आन्तरिक लोकतन्त्रलाई सुनिश्चित गर्न संविधानमा कस्तो व्यवस्था गर्न आवश्यक ठान्नु हुन्छ ?	दलहरूको ७५ प्रतिशत सदस्य निर्वाचित हुने व्यवस्था गर्ने । हरेक वर्ष लेखा परीक्षण गराई प्रतिवेदन सार्वजनिक गरिनु पर्ने । क्रियाकलापको प्रतिवेदन प्रकाशित गरिनु पर्ने ।
12	Any other suggestion not included in the above list माथिका बाहेक अन्य कुनै महत्वपूर्ण सुझाव	मन्त्रालयहरूको संख्या १३ मा सीमित गर्ने ।
(D) संघीयता सम्वन्धी (Regarding Federalism)		
13	What should be the future federal structure of the country? a) purely along ethnic lines b) based on three ecological belts: Mountains, Hill and Terai c) based on the existing five development region model d) based on a mix of ecology, geography, economy, mixed resource endowment (mountains and plains) and ethnicity e) or any other basis ? हाम्रो मुलुकले कस्तो संघीय स्वरूपलाई अपनाउनु हितकर हुन्छ : क) पूर्णतः जातीय आधारमा ख) हिमाल, पहाड, र तराई तीन भौगोलिक क्षेत्रका आधारमा ग) हालको पाँच विकास क्षेत्रको मोडेलमा घ) पर्यावरण, भूगोल, आर्थिक तथा प्राकृतिक स्रोत सम्पन्नता एवं जातीयताको मिश्रित आधारमा ड) अथवा अरु कुनै आधारमा ?	
14	How should the powers be divided or allocated between the centre and federal entities? संघीय एकाई एवं केन्द्रकाबिच शक्तिको बाँडफाँड कसरी हुनु पर्छ ? केन्द्रले कस्ता अधिकार राख्ने र प्रदेशले के पाउने हुनुपर्दछ?	वैदेशिक सम्वन्ध र राष्ट्रिय सुरक्षा केन्द्रको अधिकार हुने । राजश्व बाँडफाँडको आधार तय गरिनु पर्ने । केही श्रोत पूर्णतः केन्द्रीय सरकारको हुने । केही केन्द्र र प्रान्त बीच बाँडफाँड गरिने । केही श्रोत प्रान्तको अधिकार हुने ।

15	Any other suggestion not included in the above list माथिका बाहेक अन्य कुनै महत्वपूर्ण सुझाव	श्रोत संग आवद्ध गरि प्रान्तीय तथा स्थानीय सरकारलाई सहयोग पुऱ्याउने ।
(E) समावेशिकरण सम्बन्धी (Regarding Inclusiveness)		
16	What provisions should be included to empower women and others belonging to various marginalized, indigenous and other ethnic groups? महिला, आदिवासी र अन्य जाति-जनजाति समुहका सीमान्तकृत जनतालाई अधिकारसम्पन्न बनाउन संविधानमा के कस्ता प्रावधानहरू राख्न आवश्यक ठान्नु हुन्छ ?	साकारात्मक कार्यक्रमको सान्दभिकताको लागि हरेक पांच वर्षमा पुनरावलोकन गरिने व्यवस्था हुनु पर्ने ।
17	What provisions should be included to make the system of governance as inclusive as possible? राज्य संयन्त्रलाई बढि भन्दा बढि समावेशी बनाउन संविधानमा के कस्ता प्रावधानहरू राख्न उचित ठान्नु हुन्छ?	समान र सामुहिक हक ।
18	Any other suggestion not included in the above list माथिका बाहेक अन्य कुनै महत्वपूर्ण सुझाव	केही छैन ।
(F) संशोधन र नियन्त्रण सम्बन्धी (Regarding Amendment and Control)		
19	What should be the requirement to amend the constitution? संविधानको संशोधन गर्न कस्ता प्रावधानहरूको पालना गर्न जरुरी ठान्नु हुन्छ ?	राष्ट्रिय महत्व तथा श्रोतको व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयमा जनमत संग्रह गरिनु पर्ने । सामान्य विषयमा २/३ बहुमतको आधारमा गरिनु पर्ने ।
20	What powers should parliament or president or cabinet have in ratifying Nepal's treaties with other nations? अन्य देशसँग गरिने सन्धीलाई अनुमोदन गर्ने प्रक्रिया कस्तो हुनुपर्छ र सरकार वा राष्ट्रपति वा संसदसँग यस सम्बन्धमा कस्तो अधिकार हुनु पर्छ ?	तीन महिना पहिलेनै सार्वजनिक रुपमा प्रकाशित गरिनु पर्ने ।
21	Under which conditions can a state of emergency be declared? कस्तो अवस्थामा राज्यलाई आपत्कालीन स्थितिको घोषणा गर्ने अधिकार हुनुपर्छ ?	वाह्य आक्रमण ठूलो प्राकृतिक प्रकोप जटिल आर्थिक संकट गृह युद्ध
22	Who should have residual powers and how should this be defined and used? अवशिष्ट अधिकार (बाधाअडचन फुकाउने अधिकार) लाई कसरी परिभाषित गर्ने र त्यस्तो अधिकार कसले प्रयोग गर्ने व्यवस्था हुनुपर्छ?	प्रधानमन्त्री, प्रधान न्यायधीश र संसदका प्रमुखको परामर्शमा गरिने व्यवस्था हुनु पर्दछ ।

23	<p>What other provisions should be included in the constitution to strengthen democracy, human rights, rule of law and promote economic development?</p> <p>मुलुकको लोकतन्त्र, मानव अधिकार, विधिको शासन तथा आर्थिक विकासको प्रवर्धन एवं सुदृढिकरणकालागि संविधानमा अन्य कस्ता प्रावधान राख्न जरुरी ठान्नु हुन्छ ?</p>	
24	<p>What provisions should be included in the constitution to control corruption by politicians and public officials?</p> <p>सार्वजनिक पद धारण गर्ने व्यक्ति एवं राजनीतिक नेतृत्वबाट हुने भ्रष्टाचारलाई नियन्त्रण गर्न संविधानमा कस्तो व्यवस्था गर्न आवश्यक ठान्नु हुन्छ ?</p>	<p>न्यायलयमा Jury को व्यवस्था गरिनु पर्ने । Jury का सदस्यहरुको छानवीन निष्पक्षरूपमा गरिने । सम्पत्ति विवरण सार्वजनिक गरिनु पर्ने व्यवस्था ।</p>
25	<p>Any other suggestion not included in the above list</p> <p>माथिका बाहेक अन्य कुनै महत्वपूर्ण सुझाव</p>	<p>तेकिएको कानूनको आधारमा रही नेपाली मूलका विदेशी नागरिकलाई नेपाली मानिने छ । निर्वाचन क्षेत्र मानि संसदमा निर्वाचित हुने व्यवस्था गर्ने ।</p>
(G) गैरआवासीय नेपाली सम्बन्धी (Regarding Non-Resident Nepali)		
26	<p>What provisions should be included in the constitution to enable NRNs' contribution in nation-building? In addition to the provision on dual nationality, what else should be included to ensure the NRNs' participation in the governance of the country?</p> <p>राष्ट्रनिर्माणमा गैरआवासीय नेपालीहरुको संलग्नतालाई प्रोत्साहित गर्न दोहोरो नागरिकता लगायत संविधानमा अन्य के कस्ता प्रावधान राख्न आवश्यक ठान्नु हुन्छ ?</p>	
27	<p>Any other suggestion not included in the above list</p> <p>माथिका बाहेक अन्य कुनै महत्वपूर्ण सुझाव</p>	